

عنوان.....	صفحه.....
قسمت اول: اندیشه اسلامی (۱).....	۱.....
فصل ۱: انسان‌شناسی و خداشناسی.....	۲.....
شناخت انسان از خود.....	۲.....
روح (حقیقت انسان).....	۳.....
ابعاد روح روان انسان.....	۳.....
انسان و بحران‌های فرارو.....	۴.....
نقش دین در رفع بحران‌های انسانی.....	۵.....
ایمان.....	۷.....
وجود خدا و برهان‌های آن.....	۹.....
امکان شناخت صفات خدا و دیدگاه‌های مربوطه.....	۱۱.....
راه‌های شناخت صفات خدا.....	۱۲.....
انواع صفات خدا.....	۱۳.....
صفات علم- قدرت- حیات- اراده.....	۱۳.....
صفات عدل و حکمت.....	۱۵.....
مسئله شر.....	۱۶.....
مراتب توحید.....	۱۸.....
توسل، بزرگداشت اولیای الهی و ترک جشن به آثار آنها.....	۱۸.....
نماز.....	۱۹.....
فصل ۲: معاد و قیامت.....	۲۲.....
کلیات معاد و منابع شناخت آن.....	۲۲.....
براهین عقلی معاد.....	۲۳.....
منکران معاد و انگیزه انکار.....	۲۴.....
انواع معاد (جسمانی و روحانی).....	۲۴.....
تناسخ.....	۲۵.....
مرگ.....	۲۵.....
تصویر رستاخیز.....	۲۷.....
میزان و گواهان رستاخیز.....	۲۷.....
تجسم اعمال.....	۲۹.....

عنوان.....

بهشت و جهنم.....

سوالات برگزیده معاد و قیامت.....

سوالات تکمیلی.....

بخش دوم: انقلاب اسلامی.....

فصل ۳: مفاهیم و عوامل شکل‌گیری انقلاب‌ها.....

مفهوم انقلاب و ویژگی‌های آن.....

تفاوت انقلاب با دیگر پدیده‌ها.....

چند دیدگاه و نظریه مطرح پیرامون انقلاب و انقلاب اسلامی ایران.....

فصل ۴: روند شکل‌گیری انقلاب اسلامی در ایران.....

زمینه تاریخی قیام تنباکو و مشروطه.....

دولت استبدادی شبه مدرن و به قدرت رسیدن مشائخ.....

سلطنت محمدرضا پهلوی.....

تحلیل بر ساختار دولت پهلوی دوم.....

مخالفان دولت پهلوی.....

زندگی و اندیشه امام خمینی (ره).....

فصل ۵: دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی.....

تحولات عصر جمهوری اسلامی.....

بازتاب انقلاب اسلامی ایران - نگاهی به کارنامه نظام جمهوری اسلامی و مسائل و چالش‌های بعد از انقلاب.....

سوالات تکمیلی.....

فصل ۱: انسان‌شناسی و خداشناسی

* شناخت انسان از خود

- از مسائل مهم انسان «شاید مهم‌ترین»
- غفلت از آن ← نزول به مرتبه حیوانیت

- شکوفایی ابعاد مختلف فطرت
- به کمال رساندن آنها
- تعدیل نیازهای غریزی } - سعادت آن در گرو

- منظور از شناخت انسان این است که او دارای استعدادها و نیروهایی برای فهم خود و جهان و تکامل انسانی است
- «آیا انسان به یاد نمی‌آورد که ما او را آفریدیم و حال آنکه چیزی نبوده است» ← دعوت قرآن به خودشناسی
- امام علی (ع) ← خودشناسی = بزرگترین سعادت

۱- مقدمه کمال انسانی ← داشتن قدرت تعالی - داشتن حقیقتی به نام روح

۲- پیش درآمد جهان‌شناسی ← امام علی (ع): کسی که خود را نمی‌شناسد، غیر خود را نخواهد شناخت
خود را بشناسد دیگری را بهتر می‌شناسد و کسی که به خود جاهل است، به دیگران جاهل‌تر است

خودشناسی

- ضرورت آموزش به رابلی

۳- مقدمه خداشناسی

- ۱- فطرت آدمی ← معرفت خدا ← دعوت به خودشناسی = دعوت به خدائشناسی و محبت به خدا
- ۲- وجود انسان = وابسته و ممکن‌الوجود ← درک وابستگی به خدا
- ۳- پیچیدگی انسان ← وجود ناظمی حکیم و علیم

۴- حلال مشکلات انسان

- بسیاری از مشکلات روحی و اخلاقی انسان: خودناشناسی
- دانستن حقیقت خود - سهم ثروت در کیفیت زندگی و... ← حل بسیاری از مشکلات و سعادت در زندگی
- بسیاری از مکاتب ساخته بشر ← ریشه در عدم شناخت انسان
- آرامش راستین = انس با خدا و تبعیت از فرامین الهی

الف - بعد ادراکی

- ادراک عملی: متعلق شناخت = عمل انسان از جهت خوب و بد و بایدها و نبایدها «نه قوه شناخت»
 - عدالت خوب است - انسان باید راست بگوید.
 - حکمت عملی = علم به تکالیف و وظایف انسان ← علوم تربیتی در شمار مجموعه حکمت عملی است.
 به علت ارتباط داشتن با عمل آدمی.

ایجاد روح و روان

ب - بعد گرایشی

تمایلاتی که با روح انسان سرشته‌اند. عدم ایجاد بر اثر عوامل خارجی - تأثیر عوامل خارجی بر رشد و شکوفایی آن‌ها: میل به دانش و پرستش خدا

- گرایش‌های حیوانی: مشترک حیوان و انسان مانند حفظ ذات و صیانت از خود ← غریزه
 - گرایش‌های انسانی: مختص انسان «دست کم در حیوانات کمتر مشاهده می‌شود» ← میل و محبت به خدا

- انسان مثاله یا دین‌ورز است.
 - آفرینش انسان با فطرت الهی و دینی ← (خدایا تو تنها را محبت خود آفریده‌ای)
 - جدایی ناپذیر از وجود انسان ← البته وجود امکان غفلت و یا خطا در شناخت متعلق حقیقی آن ← وظیفه پیامبران = بیدار کردن و برانگیختن گنجینه‌های فطرت آدمی و جهت دادن به گرایش دینی انسان

- دیدگاه متفکران مغرب زمین: انسان از گذشته با «سین مانوس» بوده و به خدا و دین گرایش داشته «دیدگاه نیبیل اسمارت»

در سراسر تاریخ و در ورای نهمانگاه‌های تاریک کهن‌ترین فرهنگ‌های نزدیک بشری، دین مشخصه اصلی و فراگیر حیات بشری است. برای فهم تاریخ و حیات بشری، فهمیدن دین ضروری است.
 ← مفهوم شی مقدس ←

* انسان و بحران‌های فرارو

- به ادعای برخی، تنها ابزار شناخت = حس و تجربه حسی ← عالم را برابر پدیده‌های زمان‌مند و مکان‌مند دانستن ← انکار امور غیرمادی ← امور غیر مادی، خارج از دایره شناخت انسانی‌اند ← مادی‌گرایی
 - برخی عقل‌گرایان: نباید بیشتر بر ابزار عقل - برخی عارفان: توجه بیشتر به ابزار شهود عرفانی «در واقع غفلت از دو ابزار دیگر»

- تأمل درست آدمی
 - حسی و تجربی
 - قوه عقلانی؛ راه یافتن از امور محسوس به نامحسوس
 - شهود عرفانی؛ دیدن بی‌واسطه امور غیرحسی
 ابزارهای شناخت شامل

محدود کردن شناخت به هر کدام
 ناشی از عدم شناخت واقعی انسان

- نمی‌توان با یک ابزار شناخت که اختصاص به قلمرو خاصی از شناخت دارد ← همه قلمروهای شناخت را بررسی کرد
 - نتیجه تجربه‌گرایی = علم‌گرایی و در حالی که وظیفه علوم تجربی ← کشف رابطه دو پدیده مادی است نه چیز دیگر
 - سکوت علوم تجربی درباره مسائل ماورا ماده ← عامل سوء استفاده برخی افراد «آن را پشتوانه تفسیر مادی خود قرار می‌دهند»

انسان و بحران‌های فرارو

۱ - معرفی

- **پیمان اخلاقی، دین = پشتوانه استوار اخلاق**

- پیامبران الهی برای تحقق فضایل اخلاقی مبعوث شده‌اند.
- برای مؤمنان واقعی، انگیزه عمل به دستورهای الهی = عشق و محبت به خدا
- برای برخی، انگیزه عمل به دستورها و میل به فضایل اخلاقی = پاداش و عقاب اخروی و تجسم اعمال
- عدم منافات این انگیزه‌ها با خودمختاری آدمی
- حوزه اخلاق و فضایل انسانی اعم از ندای وجدان و فطرت و دستورات انبیا
- امروزه ← تلاش برخی مکاتب ← فراهم کردن پشتوانه دیگری غیر از خدا برای اخلاق ← عدم موفقیت
- «داستایوسکی: اگر خدا (دین) نباشد، همه چیز مباح است».
- «استاد مطهری: اخلاق منهای خدا، دین و ایمان همچون اسکناس بدون پشتوانه است، جدایی دین از اخلاق ← اخلاق خیلی عقب می‌ماند، تنها بازدارنده انسان از اعمال ضد اخلاقی = خدا، آموزه‌های دینی

- **پیمان روانی، دین = پشتوانه مستحکم برای غلبه بر اضطراب‌های روانی**

- بخش مهمی از روان پریش‌ها و اضطراب‌ها = استغنا از خدا و بی‌هدفی زندگی
- انسانی که هستی خود را از خدا جدا کند، خود را به او می‌داند - زندگی را محل آزمایش می‌شمرد
- داشتن بوی بی‌تابی مناسب برای همه حوادث اعم از سخت‌ها و خوشی‌ها و آسانی‌ها
- عدم تأثیر بزرگی از دست دادن چیزی
- عدم تأثیر بزرگی به چیزی که دارد
- عدم تأثیر بزرگی بر اراده او
- قرآن ← زندگی تنگ و سخت ← معلول روی گردانی از خدا
- «هر کس از یاد من دل بگرداند، در حقیقت، زندگی تنگ خواهد داشت»
- «الا بذکرالله تطمئن القلوب»
- روان‌شناسی تجربی ← اثبات مؤثر بودن دین و ایمان دینی در پیشگیری و درمان ناهنجاری‌های روانی ← کارل گوستاو یونگ ← شفا یافتن بیماران با از نو بازیافتن دیدگاه دینی آن‌ها
- بنابراین ← نیاز انسان به دین ← خدا در زمان‌های مختلف پیامبرانی فرستاده است.

لقبش دین در رفع بحران‌های انسانی

